ÚTITÁRS

MAGYAR EVANGÉLIUMI LAP · LVIII. ÉVFOLYAM · 2014/3. SZÁM · JÚNIUS 1.

Látogatás a luxemburgi protestáns gyülekezetben

Harmadik alkalommal szolgált május 18-án a luxemburgi magyar protestáns gyülekezetben *Szeverényi János,* a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkésze.

Az ország fővárosában, Luxembourgban az Európai Unió intézményeiben is dolgozó fiatalok, kis családok szervezik a közösségi életet. Az utóbbi időben a honi református egyház havonta küld lelkipásztort a gyülekezet gondozására. Hitoktatás, keresztelő, konfirmáció, istentiszteletek, szeretetvendégség a részei az erősödő gyülekezet életének.

Dr. Fabiny Tamás, az evangélikus egyház külügyekért felelős püspöke könyvajándékot küldött a kis közösségnek.

Az istentisztelet előtt a környékbeliek „fehér pikniket” (Picnic in White) tartottak a város melletti erdőben, a magyarországi evangélikus missziói lelkész ezért szolgált kivételesen fehér ruhában.

Evangélikus Missziói Központ

TEGEZ MÓNIKA FELVÉTELE

Misszió evangélikus csángóknál

Missziós hétvégét tartottak Erdélyben, a Brassó melletti Négyfaluban, a hosszúfalu-felszegi csángó házban. A május 10–11-i alkalmon igehirdetéssel *Szeverényi János,* a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkésze, énekkel, tanúságtétellel a *Jeruel Acoustic (Keresztes István és Keresztes Krisztina)* szolgált.

– EMK –

AZ ÉLET KENYERE

Pünkösd csodája

„Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai. Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljetek, hanem a fiúság Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: »Abba, Atya!«” (Róm 8,14–15)

Pünkösdkor teljesítette be Jézus azt az igét, amelyet Keresztelő János prófétált: Én csak vízzel keresztelek, de jön majd valaki utánam, akinek nem vagyok méltó, hogy megoldjam a saruja szíját, aki tűzzel és Szentlélekkel keresztel majd.

A vízkeresztség „csak” eljegyzés. Jelkép, szimbólum: ahogy a víz lemossa testünk szennyét, úgy bűneinket a megbánás és bocsánatkérés – később Jézus vére – lemoshatja, ha elfogadjuk. Jézus belülről keresztel minket – tűzzel és Szentlélekkel. Ez már nem jelkép, ez a Lélek keresztsége. Akit Jézus Lélekkel keresztel, nem vízbe merül bele, hanem azt lelke mélyén tűzzel és Szentlélekkel tisztogatja Jézus.

Mi a különbség a „pünkösd előtt” és „pünkösd után” között? Az, hogy pünkösd előtt Jézus *velünk járt;* pünkösd után pedig azokban, akik Lélek által megkeresztelkedtek, attól kezdve Jézus *bennük jár.* Jézus szeme, keze, szíve, lába lehetünk. […]

Van pünkösdnek egy sajátos ajándéka, amelyről a *Római levél* így beszél: akik Isten Szentlelkét veszik, azok Isten fiaivá lesznek. Mindenki Isten teremtménye, Isten gyermeke, de akik nemcsak víz, hanem Lélek által vannak megkeresztelve, azok az Isten fiai. Róluk mondja Pál: „akikre sóvárogva vár a világ” (Róm 8,19). Az Isten fiainak megjelenésére. Isten fiai – mondja Pál – így kiáltanak: Abba, Atyám!

Erre megjegyezhetné valaki, hogy mindennap elmondjuk a *Miatyánkot.* Mondjuk, bizony, olykor talán el is alszunk rajta. Mondjuk, mondogatjuk – de kiáltjuk-e?

Mélyen meghatott egyszer fiúnokám. Meghallotta, hogy jön az édesapja, akit rendkívül szeret. Az a kis „dömper” gyerek rohant előre, neki az apjának, föl az ölébe, és azt kiáltotta: „Édes apukám!” Akkor, abban a hangos gyermeki kiáltásban értettem meg, mit is jelent „Abbát” kiáltani. (Az Isten bizalmas megszólítása arámul: „Atyácskám”, „Apukám”.)

Mondjuk a *Miatyánkot,* de mikor a kozmosz Ura hirtelen Atyánkká lesz, *érezzük,* hogy a tenyerén élünk, az ő erejéből, és Szentlelke által kereszteltettünk meg. Az is az ő csodája, hogy olyan viszonyba tudunk kerülni vele, hogy sietünk felé jóban, rosszban, örömben, bánatban, és nem megszokásból mondjuk, hanem úgy, ahogy Jézus mondta a kereszten: *„Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelkemet.”* (Lk 23,46) Ahogy ő tanította tanítványait: *„Ti tehát így imádkozzatok: Mi Atyánk…”* (Mt 6,9)

Kedves Atyánk! Köszönjük, hogy a Lélek keresztségében újjászülethetünk. Erősíts meg a tűz keresztségével, égess ki belőlünk minden bűnt, vétket, nyomorúságot, gyöngeséget, erőtlenséget, szülj újjá minket, mert erre van szükségünk, hogy éljünk, mielőtt még meghalnánk. Ámen.

GYÖKÖSSY ENDRE

KÁNYÁDI SÁNDOR

Egy csokor orgona mellé

Jékely Zoltánnak szeretettel

orgonaszó orgonaillat
önkarikás ablaktányérok
lépesméz-ízű zsoltár
életem pünkösd-évszaka
lelkem pünkösdi itala
máig zsongító óborom
nyelvem petőfi sándora
albertus molnár

ledőlt a cinterem fala
kövei földbe vástak
védtelen áll a dombon
maholnap egyesegyedül
istené lesz a templom
csupán egy ajkon szól már
paptalan marosszentimrén
haldoklik szenczi molnár

hoztam egy csokor orgonát
ülök őbenne bízón
ülök hol várja jézusát
a házsongárdi síron

Anyák napja Kolozsváron

Aki édesanya, az legkésőbb gyermeke óvodáskorára részese lesz az anyák napi ünnepségek nyújtotta élményeknek. És bár szinte megszámlálhatatlan az egy évre eső intézményesített anyaköszöntések száma, úgy véljük, az alábbi esemény mégiscsak hírértékkel bír. Gondoljuk ezt azért, mert egy gyülekezet életének – óvodákkal, iskolákkal ellentétben – nem „kötelező” eleme az anyák napi műsor, másrészt azért, mert egy magyar nyelvű ünnepség talán más jelentőséggel bír az olyan környezetben, ahol az emberek tudatában vannak, hogy anyák napján nemcsak az életet, hanem magát az „anya-nyelvet” is édesanyjuknak köszönhetik. ***(Szűcs Petra)***

„Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledkeznének is, én nem feledkezem meg rólad! Íme, tenyerembe vésztelek be, szüntelen előttem vannak falaid.” (Ézs 49,15–16)

Az idei anyák napján egy színes virágot összerakva akartuk a gyerekekkel bemutatni, hogy az édesanyák olyan sokszínűek, mint a virágok. Olyan sok mindent tudnak, hogy minden sziromra jutott egy-egy mondat, amelyből az derült ki, hogy kinek miért is fontos az édesanyja, miért szereti őt oly nagyon: mert életet adott, mert lefekvés előtt megfogja a kezünket, mert mindig megölel, mert tízórait készít, mert igent mond majdnem mindig, mert ügyes és szorgos, és elkészíti a kakaót a katonákkal együtt, mert nagyon kedves, mert nem felejt el soha – és sorolhatnánk a végtelenségig.

Sok mindent tudnak az édesanyák, nagymamák. Olykor pedig ez a sok minden nagyon terhelő is lehet. Nekik is kell erőt meríteni valahonnan. A virág nem létezik szár és gyökér nélkül, a szőlővessző csak akkor terem sok gyümölcsöt, ha a szőlőtőn marad. Az édesanyák akkor maradhatnak erősek és mindig fittek feladatuk teljesítésében, ha Istenben maradnak, benne bíznak.

Az ézsaiási ige is erre mutat rá. Ahogyan az édesanya sem feledkezik meg gyermekéről, Isten sem feledkezik meg rólunk. Ő tenyerén hordoz és tart. Az anyák napi ajándékunk a kis műsor és virág mellett az volt, hogy édesanyáinkat és gyülekezetünk minden egyes tagját igyekeztünk megerősíteni abban, hogy Istenben megmaradva, rá hagyatkozva kapunk erőt mindenhez.

Példaértékű a gyermeki magatartás. Ahogyan mi gyermekként vakon bízunk, bíztunk szüleinkben, ugyanígy bízhatnak ők is – és mi is – Isten megerősítő és megújító szeretetében.

„Ahogyan a virágot szára tartja, / Úgy hordoz tenyerén a mindenség Atyja. / Úgy szeret, ahogy te is engem, / És rólad sem feledkezik meg sosem.”

Kerékgyártó Imola

FORRÁS: EVANGELIKUS.NET

SZŰCS PETRA FELVÉTELE

ÚT, UTAK A BIBLIÁBAN

Útjaink

A Szentírásban – főleg az *Ószövetségben* – igen sokszor van szó az *ember útjáról,* tehát a mi útjainkról. Rögtön feltűnik azonban, hogy nem sok jót tudnak mondani róluk a szentírók. Már a bibliai őstörténet elején mintegy szükség van az özönvízre, mert *„Isten látta, hogy mennyire megromlott a föld, mert mindenki rossz útra tért a földön”* (1Móz 6,12). Valószínűleg erre alapozta azután Pál apostol a Rómába küldött tanítást, miszerint az emberek *„a békesség útját nem ismerik…”* (Róm 3,17). Olyanok ők, akik elhagyják az *„egyenes utat”* (2Pt 2,15), akik *„meg sem ismerik az igazság útját”* (2Pt 2,21), vagy *„mindenki a maga útját járja”* (Ézs 53,6).

Nem lenne nehéz folytatni ezt a gondolatsort például azzal, hogy *„sűrű homály”* a bűnös ember útja, ahol *„nem tudják, miben botlanak majd meg”* (Péld 4,19). Sőt még a súlyos verdikt is elhangzik: *„Utálja az Úr a bűnös útját…”* (Péld 15,9) E mögött az érvelés mögött az az alapvető meggyőződés áll, hogy az ember útja mintegy feltételezi az *Isten útját,* amelyet elhagyott a bűnös ember.

Kár lenne azonban egyoldalúan negatívan minősíteni általában az ember útját. Jeremiás próféta arról tudósít, hogy az *emberi út* járása nem végzetszerűen szükséges. Isten ugyan felelőssé tesz bennünket útjainkért, de megad minden lehetőséget a tudatos döntésre: *„Én most elétek adom az élet útját és a halál útját”* (Jer 21,8) – így szól Isten üzenete. Az embernek szabad kérdezősködnie, hogy melyik a jó út, hogy azon járjon (Jer 6,16).

Boldog az, aki elmondhatja magáról, hogy *„az igaz utat választottam”* (Zsolt 119,30), és *„nem áll a vétkesek útjára”* (Zsolt 1,1). Ezt nem érvényteleníti a kétségbeesett Jób állítása sem, aki szerint Isten *„eltorlaszolta utamat, nem mehetek tovább, ösvényeimre sötétséget borított”* (Jób 19,8). Rossz tanácsadóival való perlekedésében később maga is bevallja, hogy Isten *„szemmel tartja útjainkat”* (24,23).

Nagy biztatás van abban, hogy Isten nemcsak felkínálja a döntés lehetőségét, de útkeresésünkben sem hagy magunkra. Ezt már ifjúkorában is megtapasztalhatja, aki *„tisztán”* akarja tartani az életútját (Zsolt 119,9). Mert különben is ismeri Isten az útjainkat (Zsolt 1,6), és nyitott könyv előtte az életünk. Mély köszönettel tartozunk neki, mert: *„szemmel tartod járásomat…, gondod van minden utamra”* – vallja Dávid a csodálatosan szép 139. zsoltárban (3. v.). Sőt ebből arra kell következtetnünk, hogy Isten nemcsak ismeri útjainkat, de *„a kezében van az életed és minden utad”* (Dán 5,23). Ennek elismeréséről tanúskodik a bölcs Salamon is: *„Az embernek az értelme terveli ki útját, de az Úr irányítja járását.”* (Péld 16,9) Hogy már hányszor szerezhettünk erről bőséges tapasztalatokat, azt csak Urunk tudja.

Azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy Isten nemcsak figyeli az utunkat, hanem segít is abban, hogy miként járjunk. Csak igenelhetjük a zsoltáros vallomását: *„Isten ruház föl engem erővel, ő teszi tökéletessé utamat”* (Zsolt 18,33), és *„ráigazítja lábunkat a békesség útjára”* (Lk 1,79). Mivel pedig ismeri az útjainkat veszélyeztető csapdákat, kátyúkat, akadályokat, ígéretet tesz arra is, hogy *„megparancsolja angyalainak, hogy vigyázzanak rád* (= ránk) *minden utadon”* (Zsolt 91,11).

Jó azért figyelni kapott vagy választott útjainkra. Isten világító mécsesként adja ehhez – segítségül – igéje tanítását, útmutatását (Zsolt 119,105). Mert az úton járás sok-sok elkötelezéssel is jár, amire Jézus olyan határozottan hívta fel a figyelmünket: *„Békülj meg ellenfeleddel hamar, amíg az úton együtt van veled…”* (Mt 5,25) Mert útközben sok sebet ejthetünk, rendezetlen ügyeinket szívesen tologatjuk magunk előtt, megoldatlan gondjainkba belegabalyodhatunk. Az úton levés jó alkalom dolgok, viták, félreértések, ellenségeskedések tisztázására és leépítésére.

Jakab még missziói, lelkigondozói lehetőséget is lát az úton létben: *„Testvéreim, ha valaki közöttetek eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti valaki, tudja meg, hogy aki megtérített egy bűnöst a tévelygés útjáról, megmenti annak a lelkét a haláltól, és sok bűnt elfedez.”* (Jak 5,19–20)

Jó lenne egyetértenünk a szerzővel, aki útkeresésünkre felteheti a koronát ezzel a mondatával: *„Hagyd az Úrra utadat, bízzál benne, mert ő munkálkodik…”* (Zsolt 37,5) Úgy gondolom, ezt csak megerősítette Jézus, amikor ezt mondta: *„Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom.”* (Jn 5,17)

Gémes István

Pünkösd ünnepe

„Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra…” (ApCsel 2,17)

Volt idő, amikor hiába kérdeztem tanítványaimat: „Mit ünneplünk pünkösdkor?” – nem tudtak válaszolni a kérdésre. A vasárnapi iskolások jobban feleltek, de láttam rajtuk, hogy ez az ünnep rejtélyesebb számukra, mint a többi. Elmondták a Szentlélek kiáradásának történetét, de a jelentését nem értették ők sem.

Az óvodáscsoport pünkösdi leckéje nagy gondot jelentett, hogy is tanítsam meg, mit kaptunk pünkösdkor. Imádkoztam ezért a feladatért, és Isten egy játékszerre irányította a figyelmemet.

Egy rongybabát vittem a foglalkozásra. Az élet jeleit kerestettem a babán a gyerekekkel. Tapogattuk, mozgattuk, ráztuk, dajkáltuk.

A baba semmit nem tudott egyedül tenni. Nem tudta, mi történik vele, és nem volt képes semmi önálló dolog elvégzésére. Megállapítottuk, hogy a baba nem él.

Ezután megengedtem a gyerekeknek, hogy kedvükre mozogjanak egypár másodpercig. Éltek is a lehetőséggel. Amikor intettem, vége lett az ugrabugrálásnak.

Megállapítottuk, hogy minden testrészünk mozog, tudunk beszélni, van akaratunk és érzésünk. Tehát élünk. Isten teremtett bennünket, és lelkétől lettünk élő emberekké.

Mindig jól működik a kezünk, azt teszi, ami jó? Mindig oda megyünk, ahol Isten látni akar, vagy visz a lábunk erre-arra? És hogy állunk a beszédünkkel? Csak szépet és jót mondunk? Imádjuk a Teremtőnket? És az akaratunk vajon melyik irányba kormányozza életünket?

A Szentlélek azért jött el, hogy minden, ami bennünk él, Isten dicsőségére éljen. Oda vigyen a lábunk, ahová Isten vezet. Azt tegye a kezünk, amit Isten ránk bíz. Szívünk és szánk az ő dicséretét zengje.

– Hol lakik a Szentlélek? – kérdezték a kicsik.

– A szívünket üresítettük ki, hogy abban lakhasson. Kitisztogattuk, letörölgettük a kis szobát, és behívtuk vendégünket.

– Lehet látni rajtunk, ha a Szentlélek lakik a szívünkben?

– Ha szeretjük testvérünket, odaadjuk neki a színes ceruzát, ha szót fogadunk szüleinknek, ha imádkozunk, akkor már beköltözött a szívünkbe.

A gyerekek sok hiányt fedeztek fel magukban. Elég őszinték voltak, és elmondták ezeket, így meglátták, hogy viselkedésünkből megállapítható a Szentlélek jelenléte. Megvallottam nekik, hogy van, amikor én sem vagyok elég türelmes, és nem engedelmeskedem neki. Szükségem van a segítségére, a vezetésére, a tanácsára és az erejére.

Kértem a gyerekeket, rajzoljanak egy igazi pünkösdi képet, amelyről lehet tudni, hogy ott a Szentlélek jelen van.

Zolika egy kisfiút rajzolt ceruzával a kezében. Átadja a testvérének. Tímea mosolyog a képen. Nem akar többet duzzogni.

Pünkösdkor igazi változásokat éltünk át. Helyet kapott szívünkben az Élet Lelke!

Frittmann Lászlóné

SZŰCS PETRA FELVÉTELE

Az írás megjelent Frittmann Lászlóné Virágos katedrám – Történetek egy keresztyén tanítónő életéből című kötetében (Budapest, 2011, magánkiadás).

„Méltatlan lenne külügynek tekinteni a határon túli kérdést”

Interjú Fabiny Tamás püspökkel

Hogyan tovább, Magyar Evangélikus Konferencia (Maek)? Az áprilisi strukturális változtatás után *Fabiny Tamás* püspököt kérdeztük a szervezet jövőjéről.

– Amikor interjút kértem Öntől, mondván, Ön a Magyarországi Evangélikus Egyház külügyekért felelős püspöke, azt mondta: „Rendben, de a Magyar Evangélikus Konferencia jövője éppen hogy nem külügy.” Kifejtené, pontosan mit is ért ezen?

– Hiba lenne azt gondolni, hogy a határon túli magyar evangélikusság ügye a külkapcsolatokhoz tartozik. Itt természetes nemzeti összetartozásról van szó, és méltatlan lenne ezt külügynek tekinteni, főleg annak tudatában, hogy a Kárpát-medencében élő magyar emberek nagy része már rendelkezik magyar állampolgársággal is.

Jóllehet a Maek „gazdája” most már az országos iroda ökumenikus és külügyi osztálya lesz, de én a „külügyi” helyett sokkal inkább az „ökumenikust” emelném ki. A határon túli magyar diaszpórában ugyanis sokkal kevésbé különülnek el a felekezetek, sőt a Kárpát-medencén kívül sok helyen nincs is külön magyar evangélikus és református közösség, hanem protestáns gyülekezetek vannak.

A külügyi oldal viszont annyiban nem elhanyagolható, hogy a befogadó országok egyházvezetésével is igyekszünk kapcsolatot tartani, ezzel is elősegítve, hogy az ott élő evangélikusok, protestánsok ügye megnyugtató módon alakuljon.

– Az Útitárs *előző száma is beszámolt arról, hogy a Magyar Evangélikus Konferencia ezután új keretek között folytatja munkáját. Azt már említette, hogy az ökumenikus és külügyi osztály tartaná kézben a feladatokat. Megtudhatnánk többet is arról, hogy pontosan milyen formában képzeli el az egyházvezetés a jövőt?*

– 2006-ban Orosházán – mondhatni: enthuziasztikus felbuzdulástól vezérelve – jött létre a Maek. Nem kérdés, hogy akkor ez nagyon komoly elhatározás volt. Azóta azonban bebizonyosodott, hogy a túl nagy szervezet a gyors, hatékony ügyintézés rovására ment. A cél tehát egy új, az egyesületinél áttekinthetőbb szervezet létrehozása. Ez a működésben azt jelentené, hogy az eddig is létező „határon túli keretet” ezentúl a Maek kapná meg, ilyenformán a Maek fő koordinátora a keretet eddig is kezelő *Végh Szabolcs* lenne.

A szervezet struktúrájában ezután is helyet kap a képviseletiség, hiszen éppenséggel ez volt és ez is lesz a lényege a – nevében egyébként változatlan – Maeknek. Hogy ne mi mondjuk meg itthonról, kinek mi lenne jó, hanem ők mondhassák meg nekünk, milyen segítségre, támogatásra van szükségük. A változtatással tehát csak a túlzott bürokratizmust szeretnénk elkerülni.

Továbbra is fontosnak tartjuk az *Útitárs* magyar evangéliumi lap szolgálatát, hiszen ezt missziós eszköznek tekintjük. Annál is inkább, mert ilyen széles körben terjesztett magyar nyelvű, kifejezetten a magyar protestáns diaszpórának szánt lap – tudomásom szerint – a reformátusoknál nem létezik.

– Melyek azok a missziós területek, amelyeken a Maek kifejtheti tevékenységét?

– A munkában három súlyponti területet emelnék ki: a Kárpát-medencén belül, de az anyaországon kívül élő magyar evangélikusokkal való együttműködést, a nyugat-európai protestáns gyülekezetek, valamint a tengerentúli magyar hittestvérek segítését.

A legszorosabb kapcsolatunk kimondva-kimondatlanul az erdélyi magyar evangélikussággal van. Ezt a gyakorlatban is igyekszünk minél több területen kifejezésre juttatni. Lelkészkonferenciákra hívjuk meg egymást, és épp most van kialakulóban az a gyakorlat, hogy például a papnétalálkozókra is meghívást kapnának az Erdélyben szolgáló lelkészek feleségei.

HORVÁTH-HEGYI ÁRON FELVÉTELE

Gyakorlati, de nem elhanyagolható kérdés, hogy miként kapnak nyugdíjat azok a lelkészek, akik Magyarországon és Erdélyben is szolgáltak életük során. Erre próbál kedvező megoldást találni – az erdélyiekkel konzultálva – az itthon működő szolidaritási alap.

– A Felvidéken élő evangélikusokról mit tudhatunk?

– A Felvidéket illetően is sok konkrét feladat áll előttünk. A legégetőbb ezek közül az, hogy *Rusznyák Dezső* nyugdíjazásával új lelkészt vagy munkatársat kell keresni Sajógömörbe. Félő, hogy a szlovákiai egyházvezetés küldene magyarul tudó lelkészt, mi azonban azt szeretnénk, ha nem sikkadna el a magyar misszió. Konkrét elképzelésünk is van. *Lóczy Tibor* világi munkatárs évek óta komoly missziós munkát végez a területen, és szeretnénk, ha ő folytathatná ezt hivatalos szinten is. Erre a 2012-ben kötött szlovák–magyar keretmegállapodás egyébként hivatkozási alapul is szolgálhat.

Meg kell még említenem az úgynevezett „kishatárforgalmat” is. Több olyan Magyarországon élő lelkészkolléga van, aki szívügyének érzi a felvidéki szolgálatot, így havonta vagy meghatározott időközönként igehirdetéssel szolgál különböző határ menti településeken.

– Tudna még említeni hasonló pozitív tapasztalatokat?

– Szlovéniában például egy fiatal lelkész házaspár, a szlovén anyanyelvű, de magyarul is kiválóan beszélő *Mitja Andrejek* és magyar felesége, *Andrejek-Györfi Judit* szolgál nagy lelkesedéssel. Bár Szlovéniában élnek, de Magyarországra is átjárnak istentiszteleteket tartani, főként olyan helyekre, amelyek az ő lakhelyükhöz közelebb esnek, mint bármely más magyarországi anyagyülekezethez.

– Nyugat-Európáról még nem esett szó.

– Nem lehet például szó nélkül elmenni a bécsi gyülekezet mellett. Itt jelenleg nincs állását betöltő lelkész, *Fónyad Pál* helyettesként látja el most a szolgálatot. Bécsben egyébként nemcsak az emigránsok, hanem migránsok bázisát is jelenthetné egy stabil magyar gyülekezet. Ez egész Nyugat-Európára is igaz. Érdemes lenne a nagyrészt fiatal munkavállaló migránsok közötti szolgálatra nagyobb súlyt fektetni. Természetesen úgy, hogy a régóta külhonban élők érdekei se sérüljenek. Ugyanez érvényes az északi államokra, például Svédországra.

Németországban egyébként az elmúlt évek kuszának mondható viszonyaihoz képest némiképp rendeződni látszik a helyzet. A Németországi Protestáns Egyház, az EKD ugyanis életre hívta a saját szervezetén belül az úgynevezett Magyar Gyülekezetek Egyesületét. Ennek keretében négy státust hoztak létre, ennyien láthatják el tehát főállásban a protestáns magyar gyülekezetek pásztorolását. Az ő szolgálatukon kívül több helyen ösztöndíjas teológusok tartanak istentiszteleti alkalmakat.

Brüsszelben és Luxemburgban is számos magyar él, közülük sokan az Európai Unió révén kerültek ki családjukkal. Az ő megszólításuk is fontos, bár ezt a reformátusok is felismerték. Evangélikus részről az utóbbi időben *Joób Máté* lelkész, mentálhigiénés szakember járt Brüsszelben, *Szeverényi János* országos missziói lelkész pedig Luxemburgban.

– Ejtsünk még szót a tengerentúlról is.

– Két bázis, a clevelandi és a torontói magyar gyülekezet még „állja a sarat”, noha egyre nagyobb személyi és anyagi gondokkal küzdenek. Fontosnak érezzük, hogy őket is segítsük. Már csak azért is, mert nagyon sokat köszönhetünk az amerikai magyaroknak. Az elmúlt évtizedekben általuk alapított ösztöndíjak segítségével közel harminc teológushallgatónak nyílt alkalma az Egyesült Államokban legalább egy évre szóló ösztöndíjjal tanulmányokat folytatni. Itt külön is ki kell emelnem *Bernhardt Béla* nevét, aki rengeteget tett azért, hogy mindez lehetővé váljon.

Ha a tengerentúlról beszélünk, meg kell még említeni a brazíliai São Paulót, mely egykor a tengerentúli magyar evangélikusság egyik fellegvárának számított. 2013-as ottlétemkor az ökumenikus és külügyi osztály vezetőjével, *Cselovszkyné dr. Tarr Klárával* szerettem volna meglátogatni az ottani gyülekezetet, ám szomorúan kellett tapasztalnom, hogy sajnos mára már alig érzékelhető a jelenléte.

– Végül egy evangélikus püspök számára talán szokatlan kérdés: kíván-e a Maek a külföldön élő magyar reformátusoknak is releváns tartalmat közvetíteni?

– Mivel – amint erről már szó is volt a beszélgetésben – a nyugat-európai gyülekezetek többnyire vegyes összetételűek, a kérdés jogos. Azt gondolom, hogy a reformáció kezdetének közelgő ötszázadik évfordulója ráirányítja a figyelmet közös gyökereinkre, arra, hogy az Ige egyházai vagyunk. Ez releváns tartalom mindkét felekezet számára – úgy vélem.

SZŰCS PETRA

Hidak, amelyek összeérnek

Bajor–magyar–osztrák egyházvezetői találkozó Bécsben

Először tartottak háromoldalú találkozót a bajor, az osztrák és a magyar evangélikus egyház vezetői. Az április 29–30-i bécsi konzultáción a magyar egyház részéről *Gáncs Péter* elnök-püspök, *Prőhle Gergely* országos felügyelő, *Fabiny Tamás* és *Szemerei János* püspökök, a zsinat elnöksége – *Hafenscher Károly* és *Abaffy Zoltán* –, valamint e sorok írója vett részt. A bajor és az osztrák egyház is számos egyházfőtanácsossal képviseltette magát *Heinrich Bedford-Strohm* bajor és *Michael Bünker* osztrák püspök vezetésével. A résztvevők szinte mindnyájan ismerősként üdvözölték egymást.

A találkozó számos kérdést felvetett. Az előre egyeztetett témakörök közül az első világháború kitörésének századik évfordulója és Trianon kérdésköre, a migráció és az ezzel kapcsolatos jelenségek, a reformáció kezdetének 2017-es jubileuma, valamint sok más aktuális téma került terítékre, mindhárom egyház vezetőinek aktív közreműködésével.

A találkozó első, aktualitásokat tárgyaló beszélgetőkörében Gáncs Péter elnök-püspök a magyar identitás érzékeny mivoltáról szólt, utalva arra, hogy Magyarország huszonöt éve szabadult fel a rendszerváltás előtti szocialista időszak béklyóiból. Szimbolikusan szólva „huszonöt évvel vagyunk a »feltámadás« után, de sokszor még mindig nem tudjuk, mire szabadultunk fel, és nem mindig tudunk élni a szabadságunkkal” – fogalmazott a püspök. Magyarország úton van keletről nyugatra vagy éppen nyugatról keletre, de mindenképpen hídszerepe van, mint ahogy ökumenikus szempontból egyházunknak is.

A szimbolikus párhuzamok után konkrét és égető problémákat, kérdéseket is felvetett az elnök-püspök, mint a hit- és erkölcstanoktatás bevezetése, a jól képzett hitoktatók számának növelésével kapcsolatos nehézségek, amelyek nagy kihívást, de nagyszerű feladatot is jelentenek egyházunknak, ahogy minden más történelmi egyháznak is Magyarországon.

Jó hír viszont, hogy nagyobb számban vannak a hitoktatásra beíratott gyermekek, mint azok, akiknek szülei az erkölcstanoktatást választották. Az iskolákon keresztül mintegy tizenhétezer diákot és majd kétezer tanárt ér el egyházunk, ami nagyszerű lehetőség.

asszony örömmel adta hírül: nő az egyházi iskolák száma, és sok muszlim tér át az evangélikus egyházba, mert a nyitott és elfogadó légkör vonzó számukra, és a beilleszkedés során sok segítséget kapnak a közösségtől. A jövő azonban nem felhőtlen: néhány éven belül mintegy negyven lelkész megy nyugdíjba, így az osztrák egyház lelkészhiányra számíthat a közeljövőben.

A bajor egyház nevében Heinrich Bedford-Strohm tartományi püspök összegezte azokat a témákat, amelyek napjainkban foglalkoztatják a délnémet tartomány evangélikus egyházát: újjáalakult a bajor zsinat, szinte nincs átfedés a régi zsinati képviselőkkel, ami azt jelenti, hogy új erőforrást kapott az egyház elhivatott, tenni akaró emberek személyében. Bedford-Strohm hangsúlyozta: az egyház tagjainak elhivatottságából él. A gyülekezeti tagok és az egyházban önkéntesen és más módon is szerepet vállalók azok, akik a „hátukon viszik” az egyház vezetését és struktúráját, ezért nem a szerkezeti reform fogja megadni az egyház hiányaira keresett válaszokat, amelyeket a bajor egyház eddig végigpróbált, hanem a belső, lelki megújulás.

Ez a lelkület sugárzott a püspökből is, amikor minderről beszélt. Nem hallgatta el azonban azt sem, hogy sok esetben olyan kérdésekben kell döntést hozniuk az egyházvezetőknek, amelyekben nem járatsak – mint például a nagy számítógépes beruházások stb. –, és amelyek így nyomasztó felelősséget rónak rájuk, a gyors társadalmi fejlődés egyik velejárójaként mégis kezelni kell őket. Azt sem hallgatta el a püspök, hogy a Német Protestáns Egyház (EKD) tízévente esedékes felmérésének legutóbbi adatai szerint emelkedett az egyház

A SZERZŐ FELVÉTELE

Gáncs Péter, dr. Michael Bünker osztrák és dr. Heinrich Bedford-Strohm bajor püspök

Ugyanakkor nem szabad megfeledkeznünk gyülekezeteinkről sem. Ennek érdekében alakul meg a közeljövőben az országos irodán a gyülekezeti és missziói osztály, amely abban támogatja a gyülekezeteket és lelkészeiket, hogy az intézmények és a lelki erőforrást jelentő gyülekezeti közösségek egyformán és kiegyensúlyozottan legyenek képviselve az egyház és az egyházi döntéshozatal központjában.

A találkozón osztrák és bajor részről is szó esett a legfontosabb témakörökről, amelyek aktuálisan jellemzik az adott egyházat. *Hannelore Reiner* osztrák egyházfőtanácsos iránt közönyös emberek száma. Egyúttal azonban azok, akik felekezetileg elkötelezettek, tudatosabban vannak jelen az egyházban.

A találkozó másfél napja nagyon gyorsan eltelt. Nagyszerű volt megélni a közösséget vezetői szinten is és megosztani egymással az örömöket, illetve a problémákat, kérdéseket, amelyeket együtt mindig könnyebb megélni, és könnyebb rájuk válaszokat is találni.

CSELOVSZKYNÉ DR. TARR KLÁRA,
a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája Ökumenikus és Külügyi Osztályának vezetője

Hírek, kitekintés

Eperjes, Szlovákia. Látványos ünnepség keretében iktatták be a csehországi és szlovákiai ortodox egyház új metropolitáját, *Rastislavot.* Az eseményen főleg a moszkvai és a vele szövetséges ortodox egyházak képviseltették magukat. A konstantinápolyi patriarchátus ellenben nem ismeri el a kánonjognak nem megfelelő „kinevezést", és távol tartotta magát az ünnepségtől.

Stockholm, Svédország. Tízezer vietnami és thaiföldi vendégmunkás érkezett az áfonyaszüretre. A szezon alatt többet keresnek, mint odahaza egy éven át. Azonban sok a visszaélés, csalás, és nem kevesen utaznak haza adóssággal terhelten. Most egy új szervezet alakult, amely a szakszervezetekkel karöltve védelmébe vette a vendégmunkásokat, de még így is sok a visszaélés.

Genf, Svájc. „A lutheránusok a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulóján nem a nyugati kereszténység kettészakadását ünneplik, hanem *Luther* új evangéliumértelmezését, amely számukra örömöt jelent. Ebben az örömben a római katolikusok velük együtt részt vehetnek" – ez áll a lutheránus–katolikus bizottság tanulmányában, amelynek címe: *A konfliktustól a közösségig.*

München, Németország. A bajor Keresztény Egyházak Munkaközössége felhívással fordult a bajorországi gyülekezetekhez, hogy vegyék komolyan a hozzájuk érkező menekültek ügyét. A közösség szerint a menekültek nem veszélyeztetik, inkább gazdagítják a befogadókat. „Testvéreink ők, akikért felelősséget kell vállalnunk" – hangsúlyozta a kiáltvány.

Tbiliszi, Grúzia. 1946-ban a sztálinista rendszer német hadifoglyokat kényszerített arra, hogy a német telepesek által 1897-ben épített evangélikus templomot a hozzá tartozó paplakkal és teológiai szemináriummal együtt a földig rombolják. Most a város egyik terén, ott, ahol hajdan a templom állt, tábla emlékeztet a szovjet pusztításra.

Vatikánváros. *Ferenc* pápa több ízben bírálta a római katolikus papság „karrierizmusát". Ennek megfelelően a jövőben több „rang" megszűnik az egyházban, mint például az „apostoli protonotárius" vagy az „Őszentsége tiszteletbeli káplánja". A „monsignore" ugyan megmarad, de azt is csak egészen kivételes esetben kaphatják meg hatvanöt éven felüli, valóban kiérdemesült papok.

Mombasa, Kenya. Négy halottat és tizenhét sebesültet hagytak hátra azok az iszlám terroristák, akik a Jézus Öröme nevű keresztény templomban imádkozó hívőkre tüzet nyitottak. A március 23-i vérengzés tettesei máig sem kerültek meg.

Hollywood, Egyesült Államok. A *Jézus* című filmet 1979-ben Izraelben, tehát Jézus működésének helyén forgatták, és eddig hatmilliárd (!) ember nézte meg ezeregyszáz különböző nyelven. Kutatók szerint kétszázmillióra tehető azok száma, akik a film hatására tértek át a keresztény hitre.

Wiesloch, Németország. A helyi evangélikus lelkész felhívással fordult a német gyülekezetekhez, hogy perselypénzeiket ne adják olyan kötelezően előírt célokra, amelyek ellenkeznek a bibliai és hitvallási tanításokkal. Példaként említette a német egyházak férfi- és női munkaágainak egyik filmjét, amelynek célja a nemek különbözőségének tudatos lerombolása. Isten férfivá és nővé teremtette az emberiséget, és ezt semmiféle ideológia nem helyezheti hatályon kívül – hangsúlyozta a lelkész.

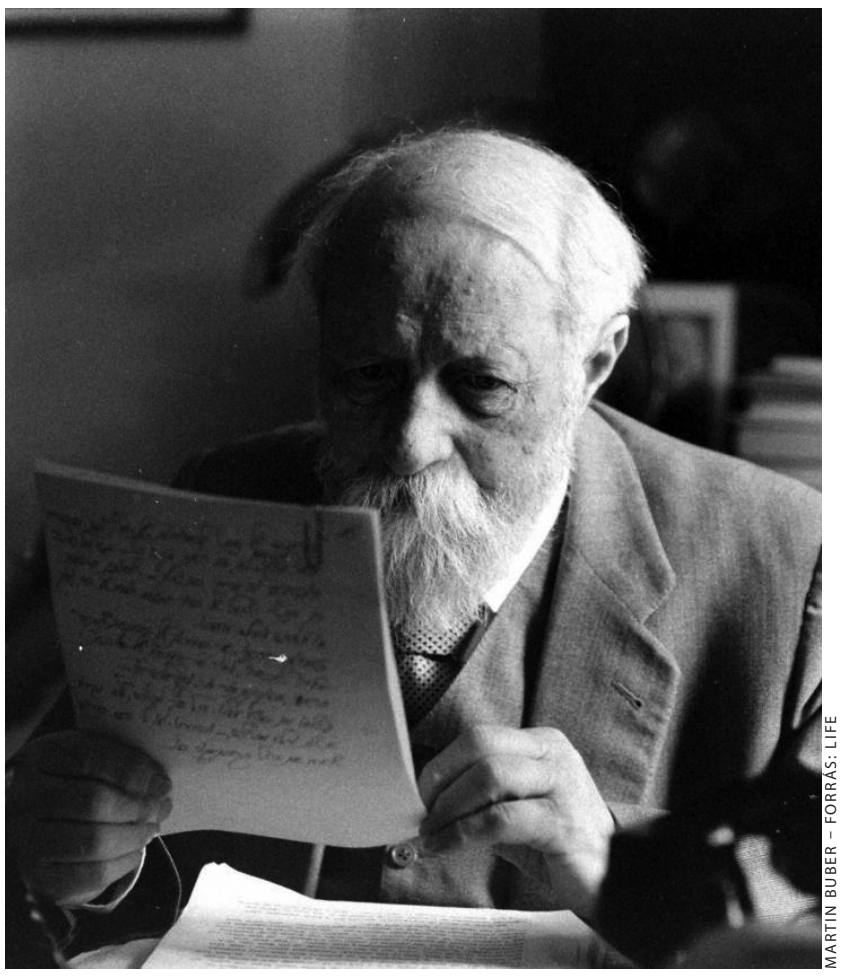

MARTIN BUBER – FORRÁS: LIFE

Kijev, Ukrajna. Az orosz–ukrán konfliktus feszültséget okozott az ukrajnai egyházak között. Az országban két ortodox egyház van: az egyik Moszkva-hű, a másik viszont nem ismeri el a moszkvai patriarchátus felsőbbségi jogát, hanem teljesen önálló. Most mindkét fél a másikat vádolja az egyházi épületek megrongálásával. *Kliment* kijevi pátriárka szerint papjai félnek a megtorlástól, s a tizenötből hat már el is menekült félelmében. Az ő bizalmasát is elfogták, és majdnem két hétig bántalmazták. Ő maga nem hajlandó elhagyni a helyét.

Hannover, Németország. A genfi székhelyű Református Világszövetség, amelyhez nyolcvanmillió református, presbiteriánus és uniált keresztény tartozik, anyagi okokra hivatkozva áttette székhelyét az észak-németországi Hannoverbe.

Szocsi, Oroszország. A svájci illetőségű, hitvalló keresztény *Christoph Kunz* aranyérmet nyert a fogyatékkal élő sportolók olimpiai játékán, első helyen végezve az óriásszlalom-versenyen. Kunz közlekedési baleset következtében az ezredforduló óta ül tolószékben, és deréktól lefele teljesen béna. Egy metodista gyülekezet tagja, és rendezvényeken bátorítja fogyatékkal élő társait, hogy nehéz helyzetükben is bízzanak Krisztusban, aki megerősíti őket.

Berlin, Németország. Ötven országban hatvanezer hivatásos és önkéntes munkatárs dolgozik fáradhatatlanul a kilencszáz esztendős Johannita Lovagrendben. Az 1099-ben Jeruzsálemben alapított rendnek mindig is feladata volt a betegek ápolása. A reformáció idején váltak ki a rendből a későbbi Máltai Lovagrend római katolikusnak maradt tagjai. A johanniták jelenleg 287 gyermekotthont és bölcsődét, 30 diák- és ifjúsági otthont, 86 idősek otthonát és 10 kórházat működtetnek az országban.

New York, Egyesült Államok. 218 ezer euróra lenne szüksége egy pünkösdista prédikátornak, hogy egy volt bronxi bordélyházból keresztény gyülekezeti otthont és benne gyülekezetet alapítson. Egyébként ebben a kerületben már vezet egy gyülekezetet, amelynek tagjaival a ház előtt naponként imádkozott. Miután a bordélyház egyik alkalmazottja megtért, a prédikátor alkalmasnak találta az időt arra, hogy a bűnözésről és prostitúcióról elhíresült városnegyedben lelki ébredés induljon meg. Eddig tizennégyezer-ötszáz eurónak megfelelő összeget gyűjtött terve megvalósításához.

Hamburg, Németország. Egy hoteligazgató azt javasolja, hogy a keresztény gyülekezetek on-line portálon is igyekezzenek elérni az embereket. Ha az istentiszteletek láthatók lennének a portálon, akkor aki jó prédikátort keres, hamarabb megtalálná, hova érdemes mennie – fejtette ki. Hotelesnyelven: „Miért menjek a gyenge egycsillagosba, ha mehetek a híres és kiváló ötcsillagosba is?"

Hollywood, Egyesült Államok. Hollywood újra kezdi fölfedezni a Bibliát! Az idei húsvéti időszakban egyszerre négy ilyen tárgyú tévé- és filmprodukció jelent meg: *A Biblia* című tévésorozat és a belőle készült film, az *Isten fia,* illetve a *Noé,* valamint az *Isten nem halott* című. A Noéról szóló nagy vitát váltott ki. A film szerint Noé harcos környezetvédő aktivista, az özönvíz pedig a környezetszennyezés büntetése. Ez az értelmezés különböző kegyességi irányzatokhoz tartozó keresztények negatív véleményével találkozik. A muszlimok pedig, akik elismerik Noét prófétának, tiltakoznak, mert a *Korán* tiltja az emberábrázolást.

Dessau-Grosskühnau, Németország. Március 26-án szentelték fel az első németországi rendőrtemplomot, illetve tartották benne az első istentiszteletet. A neoromán stílusú istenháza amellett, hogy helyet ad a helyi gyülekezetnek, egész nap nyitva lesz, és alkalmat kínál arra, hogy a rendőrök bármikor lelki otthonra találjanak benne. Az Anhalt tartományi rendőrlelkész szerint a rendőrök gyakran forognak veszélyben munkavégzés közben, ezért hasznos lehet, ha az őrszobán kívül várja őket egy védett hely, ahol elmélkedhetnek, végigondolhatják a bűn és bűnhődés nagy kérdéseit.

Heppenheim, Németország. Londonból ide tette át székhelyét a Keresztények és Zsidók Nemzetközi Tanácsa, mégpedig a Martin-Buber-Hausba, ahol a nagy német zsidó vallásfilozófus, *Martin Buber* lakott. A szervezet főtitkárává a negyvenkét éves kieli teológust és judaistát, *Anette Adelmannt* választották, aki a hatodik ebben a tisztségben.

London, Anglia. „Egynemű párokat szívesen látunk, és semmiféle diszkriminálásukba nem megyünk bele. De a házasságkötésük engedélyezése lényeges eltérés lenne az anglikán egyház tanításától. Aki ilyen házastársi kapcsolatba lép, az az egyházban sem diakónus, sem pap, sem püspök nem lehet" – így kommentálta az anglikán egyház azt a tervet, amely szerint Angliában és Walesben engedélyeznék az egyneműek házasságkötését.

Amszterdam, Hollandia. A 2006-ban megalakult Felekezetközi Béketanács, amely magát eddig hivatalosan IKV Pax Christinek nevezte, üzletpolitikai okokból törölte nevéből a „Christi", vagyis „Krisztus" szót. Hollandia teljesen szekuláris állam – érveltek a bírálók –, amelyben ilyen vallási diszkriminációnak semmi helye.

Prága, Csehország. Az 1972-ben alapított Templeton-díjjal tüntették ki *Tomáš Halík* cseh szociológust és vallásfilozófust, római katolikus papot, aki sokat tett azért, hogy Európa legvallástalanabb országában a hívők és nem hívők párbeszéde ne szakadjon meg.

Varsó, Lengyelország. Óriási többséggel szavazta meg a lengyel szejm – az országgyűlés alsóháza – a nagyáruházak vasárnapi nyitva tartását. Ezzel elvetette azt a népi kezdeményezést, amelyet a római katolikus püspökök is támogattak, s amely ezt határozottan megtiltotta volna. A képviselők azzal érveltek, hogy a tiltás következményeként hetvenezer munkahely kerülne veszélybe. Az igazi ok viszont valószínűleg az volt, hogy jelezni akarták: a római katolikus egyház ne politizáljon annyit.

Kerala, India. A svájci Bázeli Misszió egyik női munkatársa, *Hanna Frey* a „szülőanyja" a legendás fair trade terméknek, a „missziócurrynek". A svájci tanítónő a múlt század elején került a keralai missziói állomásra, hogy fejlessze a már létező női munkát. Igyekezett arról is gondoskodni, hogy az asszonyok pénzt is keressenek, ezért saját receptje alapján curry fűszerkeveréket kezdett készíteni velük. A terméket Svájcban terjesztették – nagy sikerrel – mint „missziócurryt". A receptet később írásba foglalták. A munkát az indiai nők ma is folytatják, a keveréket a Mercifair, illetve a Kalebasse Fair Trade vállalat importálja, és terjeszti Bázelből. A befolyó összegből ma többek között fenntartják Keralában a keresztény Betánia-otthont, ahol harminc rászoruló fiatal lány kap lakást, ellátást és képzést.

Összeállította: G. I.

ÚTITÁRS

Magyar evangéliumi lap
Megjelenik hatszor egy évben

Kiadja a Magyar Evangélikus Konferencia (Maek)
1088 Budapest, Puskin utca 12.
(telefon: +36-1/338-2302)

Maek
Magyar Evangélikus Konferencia

Felelős kiadó: Prőhle Gergely elnök
Felelős szerkesztő, megrendelés, információ:
Szűcs Petra
(telefon: +36-20/824-8854, e-mail: petra.szucs78@gmail.com)

A lap ingyenes, a nyomda- és postaköltségre adományokat kérünk és elfogadunk.
Bankszámla: Magyar Evangélikus Konferencia, Budapest, Raiffeisen Bank
Bankszámlaszám (belföldről): 12010886-00146767-00100002
(külföldről) IBAN: HU 43 1201 0886 0014 6767 0010 0002
SWIFT: UBRTHUHB